

TER INFORMATIE

 Aan de Minister
Aan de Staatssecretaris

 Directie Europese en
Internationale Zaken

Auteur

10.2.e

T. 070 330 6645

@minezk.nl

Datum

21 juli 2020

Kenmerk

DEIZ / 20201572

Bhm

20208695

Kopie aan

NT-DEIZ, Economische Zaken

10.2.e

nota

 Appreciatie akkoord Meerjarig Financieel Kader 2021-
2027 en herstelinstrument

Parafenroute	10.2.e	DEIZ	10.2.e	Klimaat
10.2.e	10.2.e	10.2.e	10.2.e	10.2.e
10.2.e I&K	10.2.e	10.2.e Ondernemerschap	BBR	10.2.e
10.2.e	10.2.e	10.2.e	10.2.e	10.2.e

Aanleiding

De Europese regeringsleiders bereikten tijdens de Europese Raad (ER) op 21 juli jl. een akkoord over het volgende Meerjarig Financieel Kader (MFK) en het Europees herstelinstrument (*Next Generation EU*). Basis voor de onderhandelingen waren de voorstellen die de Europese Commissie eind mei jl. publiceerde (hierna: het Commissievoorstel) en het compromisvoorstel dat voorzitter van de Europese Raad Charles Michel op 10 juli jl. publiceerde.

Advies

U kunt kennis nemen van de nota.

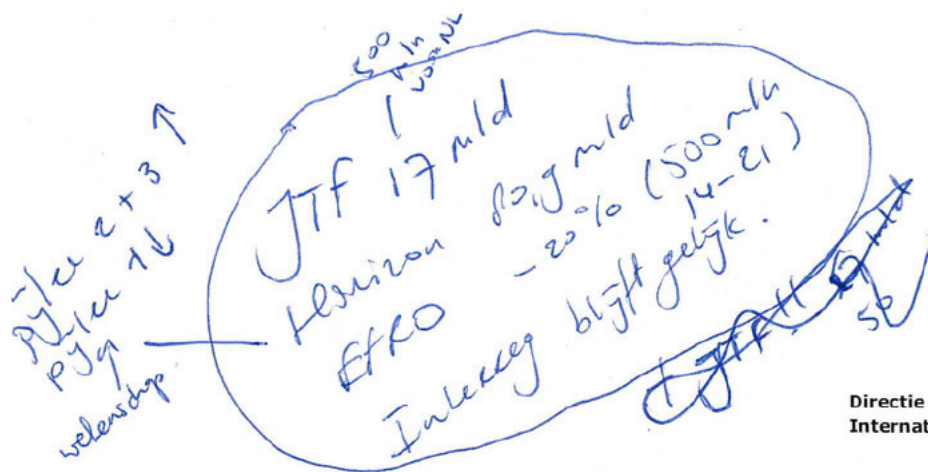
Kernpunten

- Het akkoord is grotendeels in lijn met de Nederlandse inzet t.a.v. het volgende MFK, met name als het gaat om het beperken van een afdrachtenstijging. T.a.v. modernisering is het beeld gemengd. Tevens komt het akkoord, voor zover mogelijk in het sterk verdeelde krachtenveld, tegemoet aan de Nederlandse inzet t.a.v. het herstelinstrument door de koppeling met structurele hervormingen sterk te verankeren, lidstaten een grotere rol te geven in het beoordelen van (de implementatie van) de hervormingsplannen van lidstaten en de verhouding tussen leningen en subsidies aan te scherpen.
- Specifiek bedraagt de omvang van het volgende MFK 1.074,3 miljard EUR en de omvang van het herstelpakket 750 miljard EUR. Beide zijn onveranderd t.o.v. het Commissievoorstel. Daarnaast ontvangt Nederland een jaarlijkse korting van ruim 1,9 miljard EUR en een perceptiekostenvergoeding (voor het innen van douanerechten) van 25%. Voor beide elementen betreft het een stijging t.o.v. het Commissievoorstel (resp. circa 1,5 miljard EUR en 15%) en het huidige MFK (resp. circa 1,6 miljard EUR en 20%). Door de overeengekomen omvang, korting en perceptiekostenvergoeding is er voor Nederland geen afdrachtenstijging.

10.2.e

19/8/20

Ontvangen BBR

Directie Europese en
Internationale Zaken

Kenmerk
DEIZ / 20201572

- Het herstellepakket wordt gefinancierd door leningen aan te gaan op de kapitaalmarkt. Om dit mogelijk te maken wordt het Eigen Middelen plafond tijdelijk opgehoogd van 1,40% EU-BNI naar 1,46% EU-BNI. De leningen worden afbetaald vanaf 2028 en uiterlijk voor eind 2058. In het MFK 2021-2027 wordt een nieuw eigen middel op basis van niet-gerecycled plasticafval geïntroduceerd. Op de (middel)langere termijn worden mogelijk eigen middelen op basis van ETS, het *Carbon Border Adjustment Mechanism* (CBAM, koolstofheffing aan de grens), een digitale heffing en mogelijk een *Financial Transaction Tax* geïntroduceerd.
- Het akkoord sluit deels aan bij de moderniseringsinzet en de EZK-prioriteiten voor het volgende MFK.
 - Klimaat: Nederlandse inzet is goed geborgd. Het volgende MFK en het herstellinstrument moeten gezamenlijk 30% bijdragen aan klimaat (t.o.v. 20% huidige MFK) en alle EU-uitgaven moeten in lijn zijn met het Parijs Akkoord en het *do no harm*-principe. De middelen uit het *Just Transition Fund* (JTF) worden voorwaardelijk gemaakt aan committering aan implementatie van de EU-doelstelling voor klimaatneutraliteit in 2050.
 - Innovatie: Nederlandse inzet goed geborgd. Binnen *Horizon Europe* blijven 'excellentie en impact' de leidende selectiecriteria. Het budget bedraagt 80,9 miljard EUR (MFK + herstellinstrument), wat een verhoging is van circa 15,4 miljard EUR t.o.v. de huidige programmaperiode (MFK) en een bezuiniging van 13,5 miljard t.o.v. het Commissievoorstel (MFK + herstellinstrument).
 - Cohesiebeleid: Nederlandse inzet om het cohesiebeleid meer te richten op innovatie is onvoldoende geborgd. Specifiek zijn de vereisten voor thematische concentratie op innovatie versoepeld. Ook is de vereiste nationale cofinanciering verlaagd. Op beide vlakken is de uitkomst een verslechtering ten opzichte van het Commissievoorstel van 2018, maar ook ten opzichte van het huidige MFK. Wel komt er een speciaal instrument om innovatieve clusters uit de hele EU met gedeelde specialisaties (zoals 3D-printen) met elkaar te laten samenwerken.
- Daarnaast zijn de nieuwe strategische investeringsfaciliteit onder InvestEU en het *Solvency Support Instrument* geschrapt in het akkoord, wat neerkomt op een bezuiniging van in totaal circa 50 miljard EUR – een aanzienlijke aanpassing van het voorgestelde financieringsinstrumentarium.
- In het akkoord zit niet de door Nederland gewenste harde conditionaliteit t.a.v. de rechtsstaat, maar is afgesproken dat de Commissie met een voorstel zal komen waar de Raad dan op korte termijn naar zal kijken.
- De komende maanden wordt het akkoord uitgewerkt in de onderliggende deelverordeningen, waaronder de uitwerking van het *climate mainstreaming* percentage van 30% en van het 'do no harm'-principe. Dit proces vindt plaats in de Raadswerkgroepen en vakraden. Daarnaast moeten het Europees Parlement (EP) en de nationale parlementen nog instemmen met het akkoord. De onderhandelingen met het EP starten in september; het is de (uitdagende) ambitie dat alle programma's per 1 januari 2021 in werking kunnen treden.
- Zie tabel 1 voor een overzicht van de overeengekomen budgetten, inclusief een vergelijking met het huidige MFK, het Commissievoorstel van mei jl. en het compromisvoorstel van Charles Michel van 10 juli jl.

mijn beeld
uit de
(sociale) media
was dat
innovatie
hard gecode
weerd.
Dat klopt
dus niet?

nee!!
Horizon
geeft bij
en zonder
20% meer
ook voor EFRO
(wel - 20%)

20% minder
dan deze
huidige
periode

**Directie Europese en
Internationale Zaken**

Kenmerk
DEIZ / 20201572

Toelichting

Kenmerk
DEIZ / 20201572

Omvang

- De totaalomvang van het MFK is verlaagd van 1.093,2 miljard EUR in het huidige MFK naar 1.074,3 miljard EUR in het volgende MFK. Binnen de gelijk gebleven omvang van het herstelinstrument is geschoven tussen budgetten. Zo is het budget van de *Recovery and Resilience Facility* (RRF) verhoogd van 560 miljard EUR naar 672,5 miljard EUR, door binnen het herstelinstrument te bezuinigen op de budgetten voor o.a. *Horizon Europe*, InvestEU, het JTF, ReactEU en het *Solvency Support Instrument*.

Next Generation EU – Recovery and Resilience Facility

- De *Recovery and Resilience Facility* (RRF) is het grootste onderdeel van het herstelinstrument. De omvang bedraagt 672,5 miljard EUR, waarvan 360 miljard EUR wordt verstrekt via leningen (54%) en 312,5 miljard EUR in subsidies (46%). Dit betreft een intensivering van 112,5 miljard EUR t.o.v. het Commissievoorstel. Ook is de verhouding leningen/subsidies aangescherpt in lijn met de Nederlandse inzet (bedroeg 45%/55% in het Commissievoorstel).
- De allocatie van het RRF is aangescherpt en meer in lijn gebracht met de Nederlandse inzet, door het voor 30% meer te relateren aan de impact van de COVID-crisis op lidstaten. Specifiek vindt allocatie van 70% van de middelen plaats o.b.v. criteria uit het Commissievoorstel (bevolkingsomvang, inverse van BBP per capita en gemiddelde werkloosheid in 2015-2019). Dit deel van de middelen moet worden gecommitteerd in 2021 en 2022. De overige 30% wordt gealloceerd o.b.v. het BBP-verlies in 2020 + cumulatieve BBP-verliezen in 2020-2021 (berekend in 2022). Dit deel moet worden gecommitteerd in 2022.
- In lijn met de Nederlandse inzet is ook de *governance* van het RRF aangescherpt om lidstaten een grotere rol te geven in de beoordeling van de (implementatie van) herstelplannen van lidstaten. Allereerst moeten lidstaten met een gekwalificeerde meerderheid de herstelplannen van lidstaten goedkeuren. Daarnaast worden lidstaten via het *Economic and Financial Committee* (EFC, voorportaal van ECOFIN) betrokken bij de beoordeling van de implementatie van de herstelplannen. Als één of meerdere lidstaten de implementatie onvoldoende achten, kunnen zij de voorzitter van de Europese Raad verzoeken om het punt te adresseren op de eerstvolgende ER. De Commissie neemt vervolgens een besluit over de mate van implementatie middels een onderzoeksprocedure. Het hele proces mag maximaal 3 maanden duren.
- De herstelplannen moeten consistent zijn met de landspecifieke aanbevelingen uit het Europees Semester. De door Nederland voorgestelde verwijzing naar de landspecifieke aanbevelingen uit 2019 bleek onhaalbaar in het krachtenveld.
- In lijn met de Nederlandse inzet is een effectieve bijdrage aan de groene en digitale transitie een voorwaarde voor een positieve beoordeling van de herstelplannen.
- Eerste schatting is dat Nederland circa 5,5 miljard EUR ontvangt uit het RRF.

Klimaat

- 30% van het volgende MFK en het herstelinstrument gezamenlijk moet uitgegeven worden aan klimaat. Dit is een ophoging van 10 procentpunten t.o.v. het huidige MFK en van 5 procentpunten t.o.v. de Nederlandse inzet

(ten minste 25%). In lijn met de Nederlandse inzet is in het akkoord toegevoegd dat de ophoging van dit percentage goed moet worden uitgewerkt in de onderliggende verordeningen. Ook komt er een goede monitoring en rapportage van de klimaatuitgaven.

- Alle EU-uitgaven in het MFK en het herstelinstrument moeten in lijn zijn met het Parijs Akkoord en het 'do no harm'-principe. Dit betekent dat investeringen in o.a. fossiele brandstoffen worden uitgefaseerd. Ook moeten deze bijdragen aan het EU-doel van klimaatneutraliteit in 2050 en het nieuwe opgehoogde EU-reductiedoel voor 2030.
- De herstelplannen moeten een effectieve bijdrage leveren aan de groene transitie (zie boven).
- Het JTF wordt voorwaardelijk gemaakt aan committering aan implementatie van het EU-doel voor klimaatneutraliteit in 2050. Het totale budget voor het JTF bedraagt 17,5 miljard EUR (waarvan 10 miljard EUR uit het herstelinstrument). De Nederlandse inzet op een koppeling tussen het JTF en een opgehoogd 2030-doel van 50%-55% heeft het niet gehaald.
- Binnen de *Connecting Europe Facility* (CEF) wordt ruim 5,1 miljard EUR toegekend aan investeringen in energie.

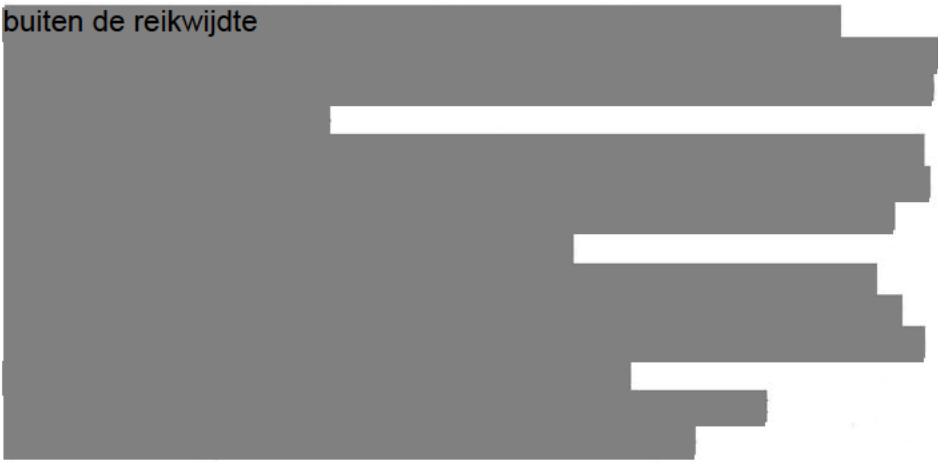
Horizon Europe

- buiten de reikwijdte
-

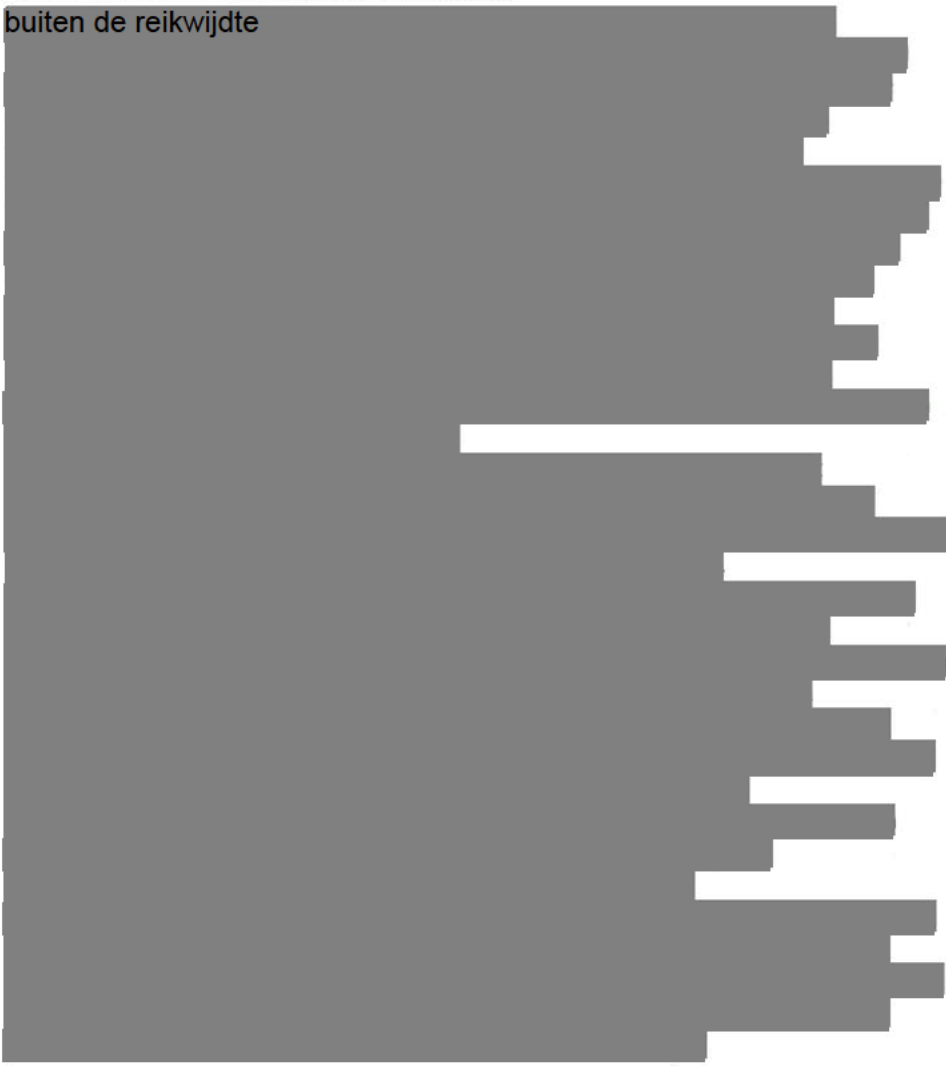
Cohesiebeleid (inclusief ReactEU)

- buiten de reikwijdte
-

buiten de reikwijdte

Overige instrumenten op EZK-beleidsterreinen

- buiten de reikwijdte
-

Tabel 1: Budgetten MFK en herstelinstrument in 2018 prijzen

	MFK 2014-2020 EU27	10.2.a 10.2.a 10.2.a	Voorstel Commissie mei 2020: MFK 2021-2027 + herstelinstrument	Voorstel Charles Michel 10 juli 2020: MFK 2021-2027 + herstelinstrument	Akkoord 21 juli 2020: MFK 2021-2027 + herstelinstrument
Totaal	1.093,2	10.2.a	1.850,0	1.824,30	1.824,30
1. Single Market, Innovation and Digital	121,6	10.2.a	210,5	201,1	143,4
Horizon Europe	65,5	10.2.a	94,4	89,4	80,9
InvestEU	3,9	10.2.a	31,6	31,6	8,4
<i>wv originele doelstellingen</i>	-	-	15,3	-	-
<i>wv strategische investerings</i>	-	-	15	-	-
Solvency Instrument (via EFSI)	-	-	26	26	-
CEF - Energie	4,4	10.2.a	5,2	5,2	5,2
CEF - Digitaal	1,0	10.2.a	1,8	1,8	1,8
Digital Europe	0,2	10.2.a	8,2	6,8	6,8
Ruimtevaart	11,3	10.2.a	13,2	13,2	13,2
2. Cohesie & waarden	396,0	10.2.a	984,5	1000,2	1.099,7
Cohesiebeleid	373,2	10.2.a	373,2	373,6	377,7
<i>wv ReactEU</i>	-	-	50	50	47,5
RFF	-	-	560	560	672,5
<i>wv leningen</i>	-	-	250	250	360
<i>wv subsidies</i>	-	-	310	310	312,5
BICC	-	10.2.a	-	-	-
Health programma	-	-	9,4	9,4	1,7
RescEU	-	-	3,1	3,1	3,0
3. GLB en natuur	399,6	10.2.a	402,0	400,6	373,9
GLB	388,2	10.2.a	348,3	348,3	343,9
<i>wv pijler 2</i>	96,8	10.2.a	90	90	85,35
JTF	-	10.2.a	40	37,5	17,5
5. Veiligheid en defensie	-	10.2.a	7,0	7,0	7,0
Overig		10.2.a	246	215,4	200,3

Er zijn zowel wijzigingen doorgevoerd voor het MFK 2021-2027 als aanpassingen die gefinancierd worden door het tijdelijke noodfonds van 750 miljard EUR. Ook zijn er een aantal voorstellen nieuw (RFF, ReactEU) en zijn er een aantal komen te vervallen (BICC). Hierdoor is een directe vergelijking van de inzet tussen eerdere voorstellen en het voorliggend akkoord niet op alle punten te maken.